

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קפ"ד ע"א

פרשת וישב

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קפ"ג ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

מה כתיב לעילא, ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחה אליהם. וכי יעקב שלימא דהנה רחים ליה ליוסף מכל בנוי, והנה ידע דכל אחוי הוו סנאין ליה, אמאי שדר ליה לגבייהו. אלא איהו לא חשיד עלייהו, דהנה ידע דכלהו הוו זכאין, ולא חשיד לון. אלא גרים קודשא בריך הוא כל דא, בגין לקיימא גזרה דגזר בין הבתרים.

תרגום לעברית

וימצאנו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש. מה כתוב למעלה? ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחה אליהם. וכי יעקב השלם, שהיה אוהב את יוסף מכל בניו והיה יודע שכל אחיו היו שונאים אותו, למה שלח אותו אליהם? אלא הוא לא חשד עליהם, שהיה יודע שכלם היו צדיקים ולא חשד אותם, אלא הקדוש ברוך הוא גרם את כל זה כדי לקיים את הגזרה שגזר בין הבתרים.

אֲשַׁכְּחֶנָּה בְּסִפְרֵי קִדְמָאִי, דְּבַעֲיִין אֱלִין בְּנֵי יַעֲקֹב לְשִׁלְטָאָה עָלּוּי עַד לָא יַחֲוּת לְמַצְרַיִם.
 דְּאִילוּ הוּא יַחֲוּת לְמַצְרַיִם, וְאִינוּן לָא שְׁלִטוּ בֵּיהּ בְּקִדְמִיתָא. יְכָלִי מַצְרָאִי לְשִׁלְטָאָה
 לְעִלְמִין עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, וְאִתְקִימָא בֵּיהּ בְּיוֹסֵף דְּאִזְדַּבֵּן לְעַבְדָּא וְאִינוּן שְׁלִטוּ עָלּוּי. וְאַף
 עַל גַּב דְּיוֹסֵף הָוָה מְלָכָא לְבִתְרָא, וּמַצְרָאִי הָווּ עַבְדִּין לֵיהּ, אֲשַׁתְּכַחוּ יִשְׂרָאֵל דְּשְׁלִטוּ עַל
 כָּלָהּ.

תרגום לעברית

מִצָּאֵנוּ בְּסִפְרֵי הַקִּדְמוֹנִים, שְׁצָרִיכִים בְּנֵי יַעֲקֹב הָלָלוּ לְשִׁלְטַת עָלְיוֹ בְּטָרָם יֵרֵד לְמַצְרַיִם,
 שְׁאֵלוּ הוּא יֵרֵד לְמַצְרַיִם וְהֵם לֹא הָיוּ שׁוֹלְטִים בּוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה, יְכָלוּ הַמַּצְרַיִם לְשִׁלְטַת עַל
 יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָמִים, וְהִתְקַיְּמוּ בְּיוֹסֵף שְׁנַמְכָר לְעַבֵּד, וְהֵם שְׁלִטוּ עָלָיו, וְאַף עַל גַּב שְׁיוֹסֵף
 הָיָה אַחֵר כֹּה מֶלֶךְ וְהַמַּצְרַיִם הָיוּ עַבְדִּים שָׁלוּ, נִמְצְאוּ יִשְׂרָאֵל שְׁשִׁלְטוּ עַל כָּלָם.

טקסט הזוהר

תָּא חַזִּי, דְּיוֹסֵף דְּאִיהוּ בְּרִית עֲלָאָה, כָּל זְמַנָּא דְּאִתְקַיְּמִים בְּרִית, שְׁכִינְתָּא אִתְקַיְּמִים בְּהַדִּייהוּ
 דִּישְׂרָאֵל בְּשָׁלָם כְּדָקָא יָאוּת, כִּיּוֹן דְּאִסְתַּלַּק יוֹסֵף בְּרִית עֲלָאָה מִעֲלָמָא, כְּדִין בְּרִית
 שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל כָּלָהּ בְּגִלּוּתָא נִפְקוּ, וְהָא אוֹקִימְנָא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת א) וַיָּקָם מֶלֶךְ חֲדָשׁ
 עַל מַצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף. וְכָלֵא הָוָה מִעַם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָקָא יָאוּת.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה שְׁיוֹסֵף הוּא הַבְּרִית הָעֲלִיוֹנָה, כָּל זְמַן שְׁמִתְקַיְּמִים הַבְּרִית, הַשְׁכִּינָה מִתְקַיְּמַת עִם
 יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם כְּרָאוּי. כִּיּוֹן שֶׁהִסְתַּלַּק יוֹסֵף, הַבְּרִית הָעֲלִיוֹנָה, מִן הָעוֹלָם, אָז הַבְּרִית
 וְהַשְׁכִּינָה וְיִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ כָּלָם לְגִלּוּת, וְהִנֵּה בְּאַרְנוֹ שְׁכִתּוּב (שְׁמוֹת א) וַיָּקָם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל
 מַצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף, וְהַכֵּל הָיָה מִעַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרָאוּי.

תא חזי, וימצאהו איש דא גבריאל'ל, ואוקמוה. כתיב הכא וימצאהו איש, וכתיב התם (דניאל ט) והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה. והנה תועה, בכלא תועה, דאבטח על אחוי דהנה מתבע אחנה דלהון ולא אשכח, ותבע להו ולא אשכח. ועל דא תועה בכלא, ועל דא וישאלהו האיש לאמר מה תבקש:

תרגום לעברית

בא ראה, וימצאהו איש - זה גבריאל. ופרשוהו, כתוב כאן וימצאהו איש, וכתוב שם (דניאל ט) והאיש גבריאל אשר ראיתי בחזון בתחלה. והנה תעה - תועה בכל, שבטח על אחיו שהיה מבקש את האחנה שלהם ולא מצא, ובקש אותם ולא מצא, ועל כן תועה בכל. ועל זה, וישאלהו האיש לאמר מה תבקש.

טקסט הזוהר

ויאמר את אחי אנכי מבקש וגו'. ויאמר האיש נסעו מזה וגו', רבי יהודה פתח, (שיר השירים ח) מי יתנה כאח לי יונק שדי אמי אמצאה בחוץ אשקה גם לא יבזו לי. האי קרא אוקמוה חבריאי, אבל האי קרא כנסת ישראל אמרו למלכא דשלמא דיליה. מי יתנה כאח לי, כיוסף על אחיו, דאמר, (בראשית נ) ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם. יהב לון מזונא וזן להו בכפנא. בגין כך מי יתנה כאח לי.

תרגום לעברית

ויאמר את אחי אנכי מבקש וגו'. ויאמר האיש נסעו מזה וגו'. רבי יהודה פתח (שיר ח) מי יתנה כאח לי יונק שדי אמי אמצאה בחוץ אשקה גם לא יבזו לי. את הפסוק הזה בארו החברים, אבל את הפסוק הזה אמרה כנסת ישראל למלך שהשלוש שלו, מי יתנה כאח לי, כיוסף על אחיו, שאמר ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם. נתן להם מזון וזן אותם ברעב. משום כך, מי יתנה כאח לי.

דְּבַר אַחֵר מִי יִתְנַה כָּאֵח לִי, דָּא יוֹסֵף, לְגַבְה דְּשְׂכִינְתָּא דְּאַתְאַחַד עֲמָה וְאַתְדַּבֵּק בְּהָדָה.
 יוֹנֵק שְׂדֵי אֲמִי, דְּהָא כְּדִין אַחֲוָה וּשְׁלִימוֹ בְּהַדְיָהוּ. אֲמַצְאָה בְּחוּץ, גּוֹ גְלוּתָא, דְּאִיהוּ
 בְּאַרְעָא אַחֲרָא. אֲשָׁקֵה, בְּגִין לְאַתְדַּבְקָא רוּחָא בְּרוּחָא. גַּם לֹא יָבוּזוּ לִי, אִף עַל גַּב דְּאַנָּא
 בְּאַרְעָא אַחֲרָא.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר מִי יִתְנַה כָּאֵח לִי - זֶה יוֹסֵף, אֶל הַשְּׂכִינָה, שֶׁנֶּאֱחָז עִמָּה וְנִדְבֵק עִמָּה. יוֹנֵק שְׂדֵי
 אֲמִי - שְׁהָרִי אֲזוֹ אַחֲוָה וּשְׁלֵמָה עִמָּהֶם. אֲמַצְאָה בְּחוּץ - בְּתוֹךְ הַגְּלוּת, שֶׁהִיא בְּאַרְץ אַחֲרָת.
 אֲשָׁקֵה - כְּדִי לְהַדְבִּיק רוּחַ עִם רוּחַ. גַּם לֹא יָבוּזוּ לִי - אִף עַל גַּב שְׂאֲנִי נִמְצָאת בְּאַרְץ
 אַחֲרָת

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, דְּיוֹסֵף אִף עַל גַּב דְּאַחֲוִי לֹא הָווּ לֵיהּ כְּאַחִין כַּד נָפַל בְּיַדְיָהוּ. אִיהוּ הָווּ לִוְן
 כְּאַחָא כַּד נָפְלוּ בְּיַדְיָה, וְהָא אוּקְמוּהָ. דְּכְתִיב, (בראשית נ) וַיִּנָּחֶם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל לָבָם,
 בְּכֻלָּא דְּבַר עַל לְבִיָּהוּ.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה שְׂיוֹסֵף, אִף עַל גַּב שְׂאַחֲוִי לֹא הָיוּ לוֹ כְּמוֹ אַחִים כְּשֶׁנָּפַל בְּיַדְיָהֶם, הוּא הָיָה לָהֶם
 כְּמוֹ אֶחָא כְּשֶׁנָּפְלוּ בְּיָדוֹ, וַהֲרִי פִּרְשׁוּהָ שְׂכָתוֹב (בראשית נ) וַיִּנָּחֶם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל לָבָם,
 בְּכֻלָּא הוּא דְּבַר, עַל לָבָם.

טקסט הזוהר

וְתָא חֲזִי, מַה כְּתִיב וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו, דָּא שְׁמַעוֹן וְלִוִי דְּאִינוּן הָווּ אַחִין וְדָאִי בְּכֻלָּא,
 בְּגִין דְּקָא אָתוּ מִסְטָרָא דְּדִינָא קִשְׁיָא. וּבְגִין כֶּךָ רוּגְזָא דְלָהוֹן, אִיהוּ רוּגְזָא דְקִטְלָא
 בְּעֻלְמָא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (בראשית מט) אָרוּר אַפֶּם כִּי עָזוּ וַעֲבַרְתֶּם כִּי קִשְׁתֶּה.

ובא וראה מה כתוב, ויאמרו איש אל אחיו. זה שמעון ולוי שהם היו ודאי אחים בכל, משום שבאו מצד הדין הקשה, ומשום כך רגזם הוא רגז של הרג בעולם, כמו שנאמר (שם מט) ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה

טקסט הזהר

תא חזי, רזא דמלה, אית רוגזא ואית רוגזא. אית רוגזא דאיהו מברכא מעילא ומתתא, ואקרי ברוך, כמה דאתמר דכתיב (בראשית יד) ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ והא אוקמוה. ואית רוגזא דאיהי אתלטא לעילא ותתא, כמה דאתמר דאקרי ארור. דכתיב, (בראשית ג) ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה. ארור אפם כי עז.

תרגום לעברית

בא ראה את סוד הדבר, יש רגז ויש רגז. יש רגז שהוא מברך ממעלה וממטה, ונקרא ברוך, כמו שנתבאר שכתוב (שם יד) ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ, והרי פרשוה. ויש רגז מקלל למעלה ומטה, כמו שנתבאר, שנקרא ארור, שכתוב (שם ג) ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה. ארור אפם כי עז.

טקסט הזהר

ועל רזא דא אית תריין טורין דכתיב, (דברים יא) ונתת את הברכה על הר גריזים ואת הקללה על הר עיבל, לקביל אלין תריין דרגין. ועל דא, דא אקרי ארור, ודא אקרי ברוך. ושמעון ולוי אינון מסטרא דדינא קשיא, ומן סטרא דדינא קשיא תקיפא, נפקת רוגזא דאתלטא.

וְעַל הַסּוּד הַזֶּה יֵשׁ שְׁנֵי הָרִים, שְׁכָתוֹב (דְּבָרִים יא) וְנִתְּתָה אֶת הַפְּרָכָה עַל הַר גְּרִזִּים וְאֶת הַקְּלָלָה עַל הַר עֵיכָל, כְּנֶגֶד שְׁתֵּי הַדְּרָגוֹת הַלָּלוּ. וְעַל כֵּן זֶה נִקְרָא אֲרוּר וְזֶה נִקְרָא בְּרוּר. וְשִׁמְעוֹן וְלֹוִי הֵם מֵצֵד הַדִּין הַקָּשָׁה, וּמֵצֵד הַדִּין הַקָּשָׁה הַחֲזָק יוֹצֵא רִגְזוֹ שֶׁמִּקְלָל.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קפ"ד ע"ב) ◆

טקסט הזוהר

וְתָא חֲזִי, מִסְטָרָא דְדִינָא קְשִׁיָּא נִפְקִי רוּגְזָא לְתַרֵּי סְטָרִין, חַד דְּאִתְּבַרָּהּ, וְחַד דְּאִתְּלַטִּיא.

תרגום לעברית

ובא ויראה, מצד הדין הקשה יוצא רגז לשני צדדים - אחד שהתברר ואחד שהתקלל, אחד ברוך ואחד ארוּר. כמו כן מהצד של יצחק יצאו שני בנים - אחד מברך, ואחד שהתקלל למעלה ולמטה. זה נפרד לצדו וזה נפרד לצדו. זה דיורו בארץ הקדושה, וזה דיורו בחר שער, שכתוב (בראשית כד) איש ידע ציד איש שדה. זה מקומו במקום של מדבר, חרבה ושממה, וזה יושב אהלים, והכל כמו שצריך.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.